

AKCIJA „GRADOVI I OPĆINE – PRIJATELJI DJECE“

Akciju pod nazivom „Gradovi i općine – prijatelji djece“ 1999. godine su pokrenule i vode dvije udruge: *Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju* dok na lokalnoj razini, u gradovima i općinama, Akciju vode koordinacijskih odbori. Pokrovitelj Akcije je Ured UNICEF-a za Hrvatsku, a od 2005. do 2008. Akcija se provodila i uz suradnju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Cilj Akcije je motivirati tijela lokalne uprave i samouprave, stručne službe, ustanove za djecu, pravne subjekte, udruge građana te roditelje i djecu u lokalnim zajednicama da potpunije i brže ostvaruju prava i potrebe djece, priznata u Konvenciji UN-a o pravima djeteta koja obvezuje sve odrasle da čine što najviše mogu kako bi se svako dijete potpuno i skladno razvijalo i pripremio za život i korisno djelovanje u zajednici.

Program Akcije obuhvaća sva područja života djeteta u lokalnoj zajednici te afirmira *holistički pristup* cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu. Tako je hrvatski program razrađen putem 123 zahtjeva u 10 područja važnih za život djece: (1) Programiranje i planiranje za djecu, (2) Financijska sredstva za djecu, (3) Podrška i potpora udrugama za djecu, (4) Dijete u sigurnom i zdravom gradu, (5) Zdravlje djece, (6) Odgoj i obrazovanje djece, (7) Socijalna skrb za djecu, (8) Kultura i šport za djecu, (9) Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu i (10) Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece.

U Akciju se dobrovoljno uključuju gradovi i općine, a trenutno u Akciji sudjeluje 88 gradova i općina od kojih je njih 28 G/O dostiglo prestižan naziv - prijatelj djece (prema redoslijedu proglašavanja od 2005.-2010.): 2005. - Čakovec, Opatija, Rijeka, Skrad, Varaždin, Zabok; 2006.- Brod Moravice, Dubrovnik, Kutina, Velika Gorica, Zagreb; 2007.- Karlovac, Koprivnica, Ogulin, Požega, Pregrada, Valpovo; 2008. - Delnice, Mali Lošinj; 2009.- Čazma, Dugo Selo, Križ, Slavonski Brod i Šibenik; 2010. - Krapina, Osijek, Prelog i Vrbovsko.

Akcija se provodi na način da se potiče međusektorska suradnja u lokalnim zajednicama u korist djece, ocjenjuju postignuti rezultati, medijski prati i informira o tome širu javnost te dodjeljuju javna društvena priznanja u obliku postavljanja velike natpisne ploče na ulazima u gradove/općine koji/e ispune propisane programske zahtjeve i dostignu status „grad/općina – prijatelj djece“. U okviru programa važno mjesto ima aktivno sudjelovanje djece u lokalnoj zajednici.

Zbog svojeg značaja u ostvarivanju nacionalnih mjera djelovanja za djecu u Hrvatskoj, ova je Akcija uvrštena u Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djecu za razdoblje od 2006.-2012. godine, a od kraja 2008. godine Središnji koordinacijskih odbor se uključio i u rad Mreže europskih gradova prijatelja djece (EN CFC).

Zahvaljujući kvaliteti hrvatskog programa Gradovi i općine – prijatelji djece i aktivnostima članova Središnjeg koordinacijskog odbora u radu Europske mreže gradova prijatelja djece, Grad Zagreb je dobio kandidaturu za domaćina međunarodne konferencije „Dijete u gradu“ (Child in the City) koja će se održati od 26.-28. rujna 2012. u glavnom gradu Hrvatske.

U zadnjih deset godina program Gradovi i općine – prijatelji djece doprinosi pozitivnim promjenama u korist djece, a lokalne uprave i samouprave, ustanove, institucije udruge i pojedinci provedbom ove Akcije otvaraju nove prostore za međusobnu suradnju, komunikaciju i partnerstvo te pokreću i ostvaruju konkretne aktivnosti za djecu.

Gradovi i općine – prijatelji djece su sredine koje sustavno brinu o zaštiti djece i njihovim pravima i potrebama. Imati status grada ili općine – prijatelja djece donosi svojevrsan ugled zajednici da skrbi za potrebe svojih najmlađih sugrađana i uvažava mišljenje djece.

Ali postizanjem ovog uglednog naziva, nisu ostvareni svi ciljevi najviše skrbi za djecu, a time i krajnji cilj ovog programa. Naprotiv, postignuti naziv obvezuje lokalne zajednice da i dalje povećavaju standarde dobrog socijalnog, gospodarskog, zdravog, ekološkog, obrazovnog i kulturnog mjesta za život sve djece, stvarajući dugoročno sigurno i poticajno okruženje za rast i razvoj djeteta.